

Лебедєва Н.А.

*доктор філософії в галузі культурології, професор,
Міжнародна Кадрова Академія (м. Київ),
Євразійська Академія телебачення та радіо*

ТВОРЧИСТЬ НІКОЛО ПЕТРАША В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Загальновідомо, що національна самобутня творчість сучасних українських композиторів являє собою вагомий культурний внесок в історію вітчизняного музичного мистецтва. Так, за твердженням Л.М. Білозуб, сучасна «національна музична стилістика об'єднує зображальними засобами фольклорно-самодіяльну, академічну та професійну естрадну музику. Для неї особливо важлива культура музичної мови з її ідейно-патріотичною змістовністю та поетикою, розмаїттям мелодико-інтонаційних й ладо-гармонічних зворотів, метро-ритмічними й фактурними особливостями, спільними для композиторської і музично-виконавської діяльності [3].

Творчості українських композиторів присвячено багато досліджень, наприклад: О. Берегової [1], Ю. Драбчук [6], М. Дружинець [7], М. Мозгового [10], Н. Овсяннікової [13] та ін. Українське естрадне виконавство досліджували О. Грачова [5], М. Кушнарєва [9], В. Овсянников [12], Т. Стригун [14], О. Кавунник [14] та ін. «Музичне життя в Україні сьогодні надзвичайно строкате, проте вітчизняний соціокультурний простір все більше насичується популярною, розважальною музикою в усіх її виявах. Сама ж популярна музика – нескінченна, вона завжди в русі, в плінних, примхливих, непередбачуваних змінах, як у межах жанрів, що вже визначилися, так і в тих, що народжуються. Роль естрадної популярної музики в наші дні незмінно зросла. Чи не свідчить це про те, що вона стала виразником «емоційного профілю», так би мовити, конкретної людини і епохи загалом. Тому теоретичне осмислення феномена на сучасному етапі є вкрай актуальним» [3, с. 1].

В науці розглянуто творчість сучасних композиторів [15]. Флагманами сучасної естради в Україні Н.М-П. Фаріно вважає Т. Петриненко, В. Зінкевич, І. Бобула, Р. Лижичко, О. Пономарєва та ін., які «впевнено тримають «фарватер» свого поступу в напрямі

продукування естетики високого вокального музикування, що на сучасному етапі є гідним надбанням нашої національної музичної культури і гадаємо стане достойним посланням у майбутнє» [15, с. 2].

Авторка даних тез цілком погоджується з твердженням, що «багато українських поп-виконавців – Софія Ротару, Ірина Білик, Олександр Пономарьов, ВІА Гра, Руслана, АніЛорак, Надія Грановська-Мейхер, Олена Вінницька, Ганна Седокова, Світлана Лобода, Віра Брежнева, Вірка Сердючка (Андрій Данилко) – знахідка для естради, живе слово, новий подих» [5, с. 22]. Але розвиток сучасної української естрадної музики у світовому контексті не можна уявити без музики Ніколо Петраша.

Мета даної доповіді – розглянути творчість сучасного українського композитора, автора-виконавця Ніколо Петраша як вагоме музичне явище культури України.

Ніколо Петраш – молодий представник композиторського напрямку українського культурного розвитку. Він народився у 1977 році в Сумській області. На зустрічі з переможцями і учасниками Першого телевізійного конкурсу дитячої та юнацької творчості «Таврійська зірка», який ексклюзивно проводить телеканал «Твій Плюс» [4], Ніколо Петраш розповів, що почав свою творчість з дитинства: у три роки – знайомство з фортепіано, у чотири – перша мелодія. Дійсно, талант – це те, що надається людині від Бога, і з таким твердженням важко не погодитись, слухаючи пісні цього автора-виконавця. Кожному українцю відомі такі пісні, як «Перемога» (сл. Ю. Рибчинського, виконує Н. Бучинська), «Моя Україна» (сл. Ю. Рибчинського, виконує Н. Бучинська), «Дівчина-Весна» (сл. Ю. Рибчинського, виконує Н. Бучинська), «Птица вольная» (муз. і сл. Ніколо Петраш, виконує Т. Повалій), «Одолжила» (сл. Ю. Рибчинський, виконує Т. Повалій). Взагалі він написав музику до понад 400 пісень. Пісні метра сягнули вже світового визнання – твір «Пальто» [11] (сл. Л. Вороніної, виконує А. Пугачова).

Застосовуючи дослідження з типології творчих особистостей української пісенної естради У. Конвалюк, авторка даної доповіді вважає, що Ніколо Петраш – «ренесансний тип особистості» тому, що «вдало поєднає багато різних видів діяльності (композиторську, співацьку, організаційну, письменницьку)» [8, с. 81]. Його характерними рисами є: високий професіоналізм, пасіонарність, якість художніх

інтерпретацій творів різного жанрово-стильового розмаїття, самоактуалізація, висока культура співу та інтерпретацій.

I. Бобул у дослідженні «Образ сучасної особистості в українській естрадно-пісенній творчості» з'ясував, чим зумовлюється феномен масової «зірки», тобто пов'язаної з повсякденним життєвим світом та контамінацією у ньому індивідуальних людських потреб й мотивацій, музичної культури [2, с. 155]. «Адже «зірка» – це завжди виконавець (виконавиця), який не лише уособлює привабливі та бажані зовнішні риси, а й означає можливість іншого – яскравого «до зірковості» – буття, тому дарує яскраве та особливе за інтенсивністю емоційне враження. Інакше кажучи, «зірки» створюються ставленням до них, формуються з певного когнітивного контенту, котрий виникає в процесі та внаслідок сумісного сприйняття музично-концертної вистави – презентації важливої суспільної ідеї, що найкраще втілюється художньо-метафоричним (символічним) музично-поетичним шляхом» [2, с. 155].

Автору даних тез довелося особисто бути присутньою на концерті 8 березня 2020 року в м. Херсоні, який мав назву «Весна прийшла». Враження від концерту надихнули на дослідження творчості Ніколо Петраша.

Отже, дійдено висновку, що у жанрово-стильовому і стилістичному аспектах композитор й автор-виконавець Ніколо Петраш виявляє унікальність і новаторський підхід творчого мислення. Він досягає високого професіоналізму у володінні сучасними композиторськими техніками у вокальних творах і постає як витонченим ліриком, так і психологом. Кожним своїм пісенним твором Ніколо Петраш відкриває нові грані духовного світу людини. Маючи професійну музичну освіту, він глибоко проник у стильові особливості музики попередніх епох української культури. Зазначимо, що як виконавець Ніколо Петраш доволі невимушено поводить на сцені, співає, вкладаючи до кожного звуку емоції своєї душі. Він, дійсно, співак і композитор найвищого рівня, індивідуальний та харизматичний. Його пісні легко запам'ятовуються і саме тому, що люди їх співають – стають народними. Творчість Ніколо Петраша заслуговує на увагу науковців, музикознавців і культурологів, оскільки своєю творчістю ця людина популяризує українську естрадну пісню у світовому контексті.

Список використаних джерел:

1. Берегова О. М. Особливості композиторського стилю Івана Карабиця в контексті української культури // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : наук. журн. – 27(2). – Київ, 2015. – С. 46-61.
2. Бобул І. В. Образ сучасної особистості в українській естрадно-пісенній творчості // Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство. – Вип. II (9). – Київ, 2017. – С.154-159.
3. Білозуб Л. М. Національна музична мова українських композиторів ХХ–ХХІ ст.// Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Вип. 18. – Том I. – Рівне, 2012.
4. Відомий композитор та співак Ніколо Петраш зустрівся з учасниками телефестивалю «Таврійська зірка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tvplus.com.ua/U-tsentri-uvagi/Vidomiy-kompozitor-ta-spivak-Nikolo-Petrash-zustrivysya-z-uchasnikami-telefestivalyu-Tavriyska-zirka> (дата звернення: 17.04.2020).
5. Грачова О. О. Українське естрадне виконавство другої половини ХХ століття (тенденції розвитку) / О. О. Грачова // Вісник КНУКіМ. Серія : Мистецтвознавство. – Київ, 2011. – Вип. 25. – С. 17-23.
6. Драбчук Ю. П. Тенденції розвитку сучасної популярної пісні в Україні // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: Зб. наук. праць: наук. зап. Рівненського державного гуманітарного університету. У 2-х т. – Вип. 18. – Рівне: РДГУ, 2012. – Т. 2. – С.189-193.
7. Дружинець М. Сучасне композиторське та виконавське мистецтво: еволюція естрадної популярної музики // Актуальні питання гуманітарних наук. – 2018. – № 19. – Т. 1. – С. 39-43 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://journals.urau.ua/index.php/2308-4855/article/view/167587/167276>
8. Конвалюк У. Типологія творчих особистостей української пісенної естради // Українська музика : наук. часопис. – 2018. – № 2(28). – Львів, 2018. – С. 76-82.
9. Кушнарєва М. Б. Українське суспільство та українська популярна пісня у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.: попит і пропозиція / М.Б. Кушнарєва // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. – 2016. – Вип. 37. – С. 3-11.
10. Мозговий М. П. Українська естрадна музика : особливості масового впливу // Музичне мистецтво: Збірка наукових статей. – Донецьк: ТОВ «ІОго-Восток, Лтд», 2008. – Вип. 8. – 21-28 с.
11. Ніколо Петраш [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.facebook.com/pg/www.nicolomusic/posts/> (дата звернення: 17.04.2020).
12. Овсянніков В. Г. Творчість Марії Бурмаки та Альони Вінницької у контексті розвитку українського поп-року // Культура і сучасність. – № 1. – Київ, 2017. – С. 141-146.

13. Овсяннікова Н. Ю. Українська естрадна музика у міжнародному просторі // CHALLENGES IN SCIENCE OF NOWADAYS [Електронний ресурс]. – Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua

14. Стригун Т. А., Кавунник О. А. Представники естрадного мистецтва України на зламі XX-XXI століть // Вісник студентського наукового товариства [Електронне видання] : збірник наукових праць студентів / за заг. ред. О. В. Мельничука. – Вип. 18. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. – С. 312-317. – Режим доступу: URL: http://www.ndu.edu.ua/storage/styd_visnuk/visnuk_stud_tov_18_2018.pdf#page=312

15. Фарина Н.-М. П. Українська естрадна музика в національному соціокультурному просторі // Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету – Вип. 19. – Т. I. – Рівне, 2013.